

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

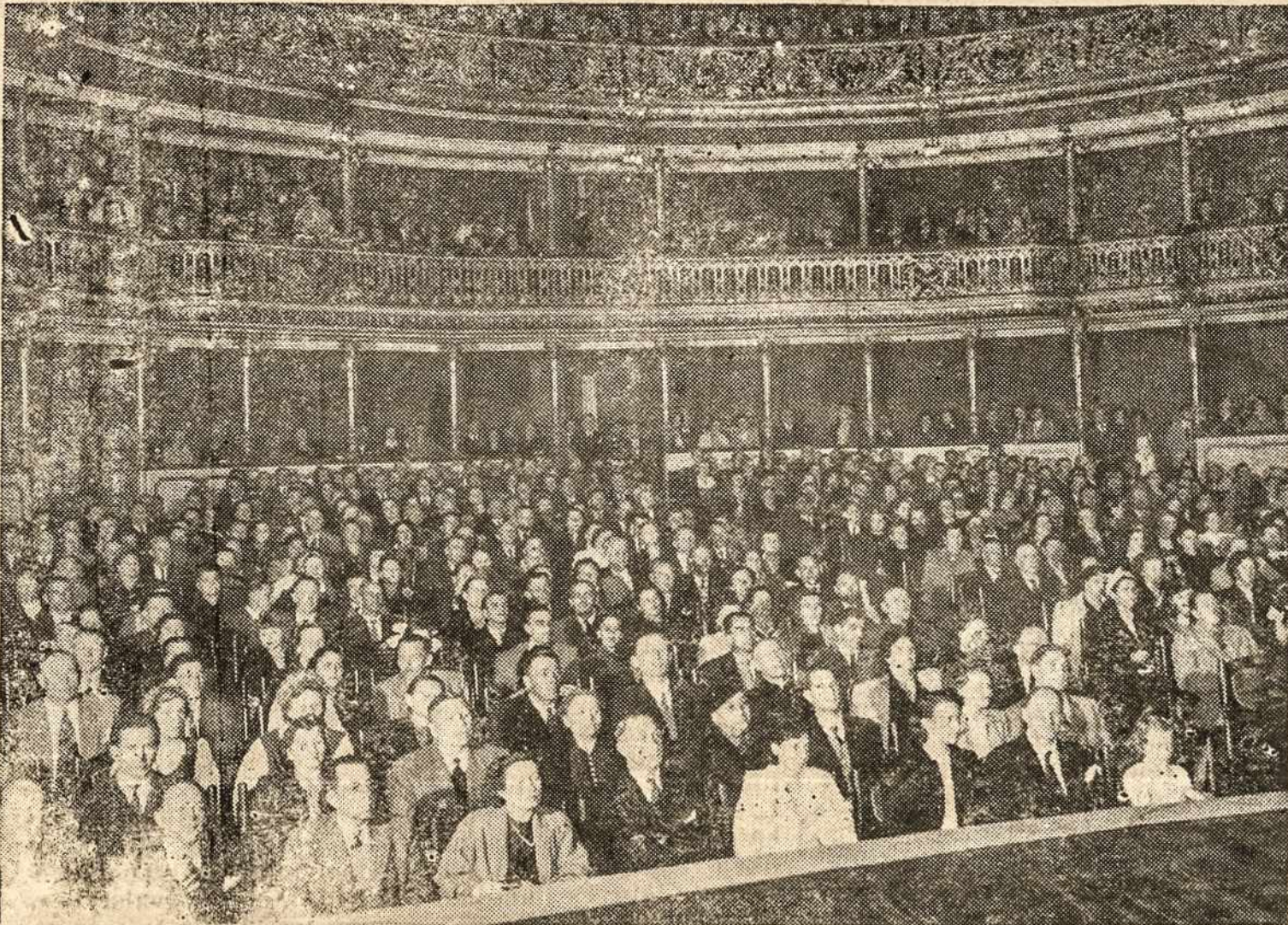
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 105 (27)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. BIRZELIO MĒN. JUNHO 30 D.

IV METAI

«Baisaus Birželio» minėjimo São Paulo miesto teatre birželio 24 d. susirinkusios višiuomenės dalis.

P. Al. Polišaitis, Lietuvos Konsulas São Pauly, rūpinęsis «baisaus birželio» minėjimo surengimu.

GENOCIDAS

Gedulo gandas eina per pasaulį. Nekalto kraujo dėmė visiems amžiams paliko ant Kremliaus veido. Tiems negirdėtiems pasaulyje žiaurumams pavadinti prireikė net naujo žodžio, naujo vardo — GENOCIDAS!!! — Genocidas, tai ištisų genčių, tautų žudymas, kaip jį planuoja ir vykdo Maskvos komunistų vyriausybė jų valdžion pajungtuose kraštuose.

Kiekvienais metais birželio mėnesio 14-21 dienomis trys Baltijos tautos prisimena pirmąjį ir masinį komunistų įvykdytą lietuvių latvių ir estų tautų trėmimą iš namų ir tėviškės į tūlimes vergų darbo stovyklas ledinuotoje šiaurėje.

Tai liudna sukaktis. Vargu kuris kitas kraštas pasaulyje pergyveno tokią skaudžią tragediją.

Sunku mums buvo apie tai pasakoti ir graudu kalbėti. Daug kas nepajėgė to suprasti, nenorėjo patikėti, kad taip būtų galėję būti.

Deja! Tai tokia sopulinga dalis teko trims mažoms ir kultūringoms tautoms išskentėti ir tų nelaimių dar galo nematyti.

Ir štai, tartum, per Vėlines prisiminti tos neužtarnautos nelaimės, kas metai renkamės nors mintyse ir širdy prisiminti tų savo tautos brolių, kurie žuvo nuo barbariško laimyno beprotiško žiaurumo.

Tas komunizmo sugalvotas, suplanuotas ir barbariškai

įvykdytos nekaltų žmonių žudynės ir trėmimai žiaurion mirtin, šiandien jau yra žinomi visame pasaulyje. Kartu su mmis nulenkia galvas kaninių pagerbimui visi laisvieji žmonės, kurių samonėje yra gyvas sąžinės ir teisingumo balsas.

Baisusis genocido žodis ir jo reikšmė šiandien jau pažįstami visiems.

Šiais metais 24 d. birželio mėn. lietuviams, latviams ir estams to didžiojo skausmo ir liūdesio valandai São Paulyje atidarė savo duris didysis Municipal Teatras. Daug aukštosios São Paulo brazilų visuomenės, daug įvairių tautų svečių aplankė šį mūsų trijų tautų bendrai surengtą paminėjimą.

Žinomas brazilų rašytojas, Dr. Miguel Franchini Netto pasakė turiningą paskaitą portugalų kalba. Svečiai ir baltiečiai šventoj rimty išklaušė ir žiūrėjo meninės dalies išpildymą.

Estai, latviai ir lietuviai, baltiečiams prigimtu kuklumu ir paprastumu parodė savo tautų meną, ir susilaukė nuoširdaus programos išklaušymo iš žiūrovų pusės.

Genocido sukakties minėjimas įgyja nepaprastos reikšmės.

Visiems brazilams ir kitų tautų žmonėms ši Brazilijoje yra žinoma, jog iš trijų Baltijos kraštų ateiviai skaičius yra nedidelis. Jeigu tokios palygi ti neskaitlingos tautų grupės pajėgia suor

ganizuoti meninę programą, kuri tinka pasirodyti Municipaliniam Teatre — tai kyla mintis, kokios kultūringos turėjo būti baltų tautos savuose namuose, laisvoje valstybėje.

Ir tada žiūrovas supranta, jog komunizmas žudo ištisas tautas tik dėl to, kad ten kultūros ir meno bei mokslo pranašumas stengiamasi sunaikinti, kad galėtų jas prilyginti tamsiai, nualintai, suskurdusiai darbo vergų masei. Žmonės pradeda suprasti, jog Pabaltyje Kremlius veda naikinimą ir žlugdo ištisas tautas su jų civilizacija, kultūra ir nepriklausomybe.

Šiais karų ir katastrofų laikais pasaulis priprato prie didelių žuvusiųjų skaičiaus, ir jį tai sunku atkreipti keino nors dėmesį.

Bet pasaulis sukrečiamas, kada žinia pasiekia, jog barbarai naikina ištisą civilizaciją! Žudoma krikščioniškoji vakarų kultūra Pabaltyje.

Visa kas komunizmo ten padaryta užgnaužti tautų gyvybę — yra būsimosios ateities likimo vaizdas, jeigu komunizmas užvaldytų pasaulį. Šio vaizdo pasaulis šiandien jau neišleidžia iš akių, ir mes, Baltijos tautos, esame genocido gyvieji liūdininkai. Mūsų kraujo auka tapo įspėjimu! To įspėjimo išgąstingas šauk

smas tapo išgirtis, o Kremlius yra bejėgis nusiėpti savo žudiškus darbus.

Neramu darosi raudonajam velniui, ir jis stengiasi iškreipti teisybę. Štai, šio pirmo genocido dešimtmečio proga pasirodė ir São Paulo komunistai. Birželio 24 d. komunistai išmėtė savo propagandos lapelius, savaip paaškindami šios dienos reikšmę. — «24 d. birželio tai esanti Estijos, Latvijos ir Lietuvos išvadavimo šventė».

Tai labai vertingas paaški

nimas ką turi reikšti komunistų žodyne žodis «išlaisvinimas». Komunistų kalboje nevertojamas žodis genocidas, o «išlaisvinimas», ir reiškia tą patį!

Savo žuvusių brolių nekaltos aukos akyvaizdoje, Baltijos tautos kaltina Rusiją ir šaukia laisvasias tautas pastoti kelią pragariškam Maskvos pasikėsiniui «išlaisvinti» visus!

Prieš mūsų gedulo vėliavas nulenkia galvas laisvasis pasaulis ir mes esame išgirsti. Valanda artėja!...

KOREJOS KARAS

160 kilometrų ilgiu centriniam fronto ruože tebevyksta kautynės, kurioms dar ne padarė jokio įspūdzio pastarųjų dienų pranešimai apie Korejos karo paliaubų derybas ir taikos atstatymą.

Birželio mėn. antroje pusėje suėjo vieni metai nuo šio karo pradžios: vieno iš žiauriausių ir daug aukų pareikalavusio moderniškųjų karų.

Šiuo metu frontas, galima sakyti, jau gana tvirtai ir aiškiai nusistovėjo ir praeina nuo Kaesong, vakarinėje pusiasalio dalyje virš Seulo, kerta Korejos pusiasalį į šiaurę nuo Chorvon, ir iki Kaesong rytiniame pusiasalio krante prie Japonų jūros. To fronto platumoje įvairiose vietose vyksta kautynės, kur komunistų gynimosi veiksmai yra žymiai sustiprėję, ir galima sakyti, kad sąjungininkų žygis į šiaurės Korejos gi

lumą praktiškai čia yra sustojęs.

Paskutinių dienų karo neiksmiai rodo, kad tiek komunistų, tiek sąjungininkų karo vadovybės pirmon vieton rūpinasi ginamųjų pozicijų sukūrimu.

Padažnėjo oro kautynių skaičius, tarp rusų, kurie randasi Korejos fronte, lėktuvų ir 5-osios amerikiečių oro pajėgų grupės lėktuvų. JAV aviacijos ministeris Thomas Finletti, kuris tik dabar lankėsi Korejos fronte, padarė pranešimą, jog šiuo metu kiniečių komunistai turi apie 1000 lėktuvų. Tuo tarpu pereinamųjų metų pabaigoje, ministerio nuomone, komunistai neturėjo daugiau 200 aparatų.

Visa kiniečių aviacija pasikelia iš Mandžiurijos aerodromų ir gali būti panaudoti kiekvienoje vietoje Korejoje. Jie turi ir rusiškų Mig-14 naikintuvų.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Lietuviai Pasaulyje...

VLIKo Politinės Komisijos Pirmininkas Dr. P. KARVELIS

Aktualiaisiais Mūsų Vidaus Politikos

Klausimais

Ryšium su įvykiu tarp VLIKo ir MLT susitarimu, ELTOS bendradarbis kreipėsi į Dr. P. Karvelį, patiekdamas jam keletą klausimų.

1. Kaip vertinate, pone daktare, įvykusį susitarimą tarp VLIKo ir Mažosios Lietuvos Tarybos?

— Norėčiau tikėti, kad VLIKo ir MLT susitarimas susilauks iš visos mūsų patriotinės visuomenės pilno pritirimo. Negali būti jokios abejonės, kad šį įvykį tenka laikyti gražia šviesos pašvaiste niūriam tremties gyvenime. Įvyko ne paprasta sutartis, o gilus, nuoširdus susipratimas tarp VLIKo ir MLT?

2. Apie nesutarimus tarp VLIKo ir MLT buvo girdima per keletą pastarųjų metų, todėl idomu - ar sunkiai vyko derybos?

— Derybos vyko labai sklandžiai, parodydamos abipusį reikalo supratimą ir geros valios. Susitarimai daugumoje priimti vienbalsiai. Visi lygiai išpareigojo remti jų įgyvendinimą ir pasiėmė už tai lygią atsakomybę prieš tautą. Malonu būtų, kad ir į plačią visuomenę persiduotų derybose vyravusios nuotaikos: gilus reikalo supratimas ir politinės išminties peršamas vienybės kelias.

3. Ką galėtumėte pasakyti dėl nugirstamo šio susitarimo reikalo skepticizmo?

— Aišku, šis susitarimas dabar ne visus 100% patenkina, bet, pirm nagrinėjant jo netobulumus, derėtų palaukti, kaip šis susitarimas išvirs gyvenime. Juk daugelis problemų tesiduoda išsprendžiamos tik palaipsniui.

4. Kokia šio susitarimo praktiška reikšmė?

— VLIKas parodė ypatingą susirūpinimą visų lietuviškų sričių apjungimo problemomis ir Vykdomąją Tarybą praplėčia Revendikuojamų

(t. y. atgautinų) Sričių Tarnyba. Tos Tarnybos valdytoju MLT pristatė VLIKui žinomą teisininką p. Martyną Braką ir VLIKas šioms pareigoms vienbalsiai jį patvirtino. MLT atrodo, vykusiai pasirinko p. M. Braką, nes jo asmenyje V. Taryba susilaukia rimto ir kopetentingo bendradarbio ne tik jam patikėtoje darbo srityje, bet ir bendram Lietuvos laisvinimo bare. Reikia linkėti, kad naujoji Tarnyba mūsų visuomenės būtų šiltai priimta ir, kad naujasis V. Tarybos narys, pats būdamas vakarinių Lietuvos sričių žinovu, susirastų tinkamą bendradarbį - rytinių sričių žinovą ir sėkmingai spręstų visų lietuviškų žemių bei jos žmonių apjungimo problemas.

5. Kokią reikšmę duodate MLT veiklai?

— MLT dirba didelį ir atsakingą darbą. Būrių būriai

yra mūsų kraujo žmonių, patekusių į svetimųjų jūras. Yra kilūs ir didelis uždavinys atspėti lietuvišką jų sielos stygą ir taip prabilti į jų širdis, kad jie išgirstų savo tėvų žemės balsą ir grįžtų prie savo tautos kamieno. Ir žodžiu ir raštu ir kitomis priemonėmis MLT šį darbą tenka sustiprinti plėsti. Pasidžiaugti tenka MLT leidžiamu «Keleiviu», apie kurį buriasi taurieji Mažosios Lietuvos kovotojai, gindami savo lietuviškuosius reikalus. Būtų nusikaltimas, jeigu kas bandytų neigti MLT darbo svarbumą ar mažinti jo reikšmę.

6. Džiaugiantis sėkminga mūsų jėgų vienijimo pradžia, ką galėtumėte pasakyti apie kitas šios rūšies problemas?

— Politinė komisija, padra sinta pasiektų savo darbo vaisių, yra pasiryžusi eiti ir prie kitų užsėdėjusių ir mūsų visuomenę skaldančių problemų sprendimo. Vieningumo dvasia, kuri dabar vyrauja VLIKe sudaro tokią žygiui labai palankias sąlygas. Aš būčiau nepaprastai laimingas jei galėčiau netrukus vėl informuoti lietuviškąją visuomenę apie dar platesnį mūsų gyvųjų jėgų susikonsolidavimą ir visišką susitarimą su visais Lietuvos laisvinimo veiksniais — baigė savo pasikalbėjimą su Jūsų korespondentu Dr. P. Karvelis.

VLIKo ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumo Susitarimu Dokumentai.

I. VLIKo Politinės Komisijos 1951. IV. 9 d. posėdžio prot. Nr. 21 rezoliucija:

«Politinė Komisija, padariusi eilinę padėties apžvalgą, vienbalsiai priėjo išvados, kad gyvenamas momentas reikalauja ypatingai vieningo ir darnaus visų mūsų rezistencijos pajėgų bendradarbiavimo, tarpusavių ryšių stiprinimo ir Lietuvos laisvinimo darbo suaktyvinimo.

Politinė Komisija vienbalsiai pripažino, kad Lietuvos revendikuojamųjų sričių reikalai kaip vakaruo-e, taip lygiai rytuose įgauna vis didesnį aktualumą ir yra reikalingi pastovaus jų rūpinimo. Kad šiame darbe bora Lietuvos reikalai būtų tinkamiausiu būdu ginami, Politinė Komisija nutarė pasiūlyti VLIKui sudaryti revendikuojamoms sritims atskirą V. Tarybą Tarnybą ir įvesti jai vadovauti naują V. T. nario etatą

Kadangi naujai įvestino V. T. nario darbas būtų skiriamas ypatingai Mažosios Lietuvos reikalams, Politinė Komisija nutarė pasiūlyti VLIKui susiprasti su M. Lietuvos Taryba kandidatą šioms pareigoms pasiūlymu pareikant.

Jungtinis lietuvių, latvių ir estų choras 'Autos Gedulo Dienos metu Sāo Paulo miesto teatre birželio 24 d. gieda Brazilijos Himną.

— Vokietijoje po ilgos ir sunkios ligos mirė rašytojas Juozas Kruminas. Palaidotas Spakenbergo lietuvių kapuose.

Veik iki pat mirties velionis gyvai domėjos lietuvių kuryba ir pats rašė ar stilizavo dar nebaigtus savo veikalus.

— Anglijos lietuvių organizacijų atstovų sūvažiavimas bendruomenės organams rinkti šaukiamas liepos 7 ir 8 d.

— Australijoje Adelaidės mišrių balsų kvartetas, vedamas Zdanavičiaus, įdainavo lietuviškų plokštelių radijo transliacijoms.

— Atvykusi iš Paryžiaus Dr. Deveikė tarp teisės istorijos mokslininkų kongrese Lieže skaitė paskaitą apie Lietuvą «paskutinis atsivertimas Europoje teisiniu atžvilgiu»

— Kanados lietuviams padeda «The Ensingne» leidėjas Kaizerlingas, kuris yra kilęs iš Lietuvos.

Šia proga Politinė Komisija pageidauja, kad VLIKas iš viso ryškintų savo nusistatymą M Lietuvos reikalu, prisimenant, kad VLIKas visuomet buvo glaudaus bendradarbiavimo su M. Lietuvos lietuvišiais šalininkas ir kad jam visuomet buvo artimas M. Lietuvos reikalas. Kaip ir MLT VLIKas yra nusistatęs visomis priemonėmis siekti, kad atsistatytų išlaisvintai Lietuvai, M. Lietuva būtų įjungta į bendrą mūsų tėvynę bendram valstybiam gyvenimui. Politinė Komisija mano, kad visiškai atitiktų VLIKo nusistatymą jei santykiai tarp VLIKo ir M. Lietuvos Tarybos pasidarytų dar glaudesni. Politinė Komisija laikytų sveikintinu dalyku, jei stiprinant bendradarbiavimą, VLIKo ir M. L. Tarybos atstovai bendrose konferencijose svarstytų, kaip sujuptomis jėgomis būtų geriausia siekti bendro tikslo - greitesnio Lietuvos išlaisvinimo ir glaudesnio Mažosios Lietuvos įjungimo į laisvą Lietuvos valstybę.

II. MLT Prezidiumo 1951. V. 19 d. nutarimas:

«Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumas išklauses ir apsvaustes VLIKo Politinės Komisijos jam padarytus pasiūlymus dėl V. Tarybos sąstato papildymo pasisako sekančiai:

1. M. L. Tar. Prezidiumas sveikina ir pritaria VLIKo Politinės Komisijos pareikštiems norams, kad būtų panaujintas, suaktyvintas ir įgautų pastovų pobūdį VLIKo ir MLT bendradarbiavimas, pagrįstas vieningu sekimu išlaisvintąją Lietuvą sujungtą su ML atkurti bendram ir sutartinam gyvenimui.

2. Šio tikslo įgyvendinimui MLT Prezidiumas nutarė deleguoti savo atstovą į Vykdomąją Tarybą pilnateisiu nariu

MLTP pabrėžia, kad toks paskyrimas nereiškia MLT atsisakymo nuo teisės turėti savo pilnateisį atstovą pačiame VLIKo sąstate.

3. MLTP savo atstovo Vykdomoj Taryboj atžvilgiu pasilieka teisę jį atšaukti. Mandato atšaukimas vyksta raštu, pasirašomu MLTP pirmininko ir jo pavaduotojo.

Toks atstovas, mandatą jam atšaukus, privalo pasitraukti, o MLTP tariasi su VLIKu ir pristato naujus kandidatus.

4. MLTP sveikina ir pritaria VLIKo Politinės Komisijos pareikštam nusistatymui rinktis VLIKui ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumui bendriems posėdžiams politiniams, kultūriniais, propagandiniais, šalpos ir finansiniam reikalams svarstyti.

5. MLTP reiškia tvirtą įsitikinimą kad visas VLIKo ir MLT bendradarbiavimas šį susitarimą įgyvendinant vyks abipusio pasitikėjimo, susipratimo ir pagarbumo dvasioje.

MLT Prezidiumas: (pas.) Simonaitis, Puskepalaitis, Endrikaitis, Zubaitis, Banaitis.»

III. VLIKo ir MLTP 1951. V. 19 d. susitarimo bendras

Komunikatas

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Mažosios Lietuvos Tarybos Prezidiumo bendram pasitarime 1951 m. gegužės mėn. 19 d. vieningai konstatuota, kad VLIK ir MLT ir visų lietuvių patriotų siekimai yra tie patys — atgauti Lietuvai laisvę, sujungti visas lietuvių tautos gimines į bendrą valstybę ir laisvoje tėvynėje kurti

VIC-MALTEMA
COM LEITE FRIO, GELADO OU QUENTE
AGRADA A TODA A GENTE

MARTINS & ŠIMKUS
BAR e CAFÉ do POVO
55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS
Telefonas (recados) 3-0710
Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 275 — 7. AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Foto-Studioja "BERNARDO"
IKURTA 1890 METAIS

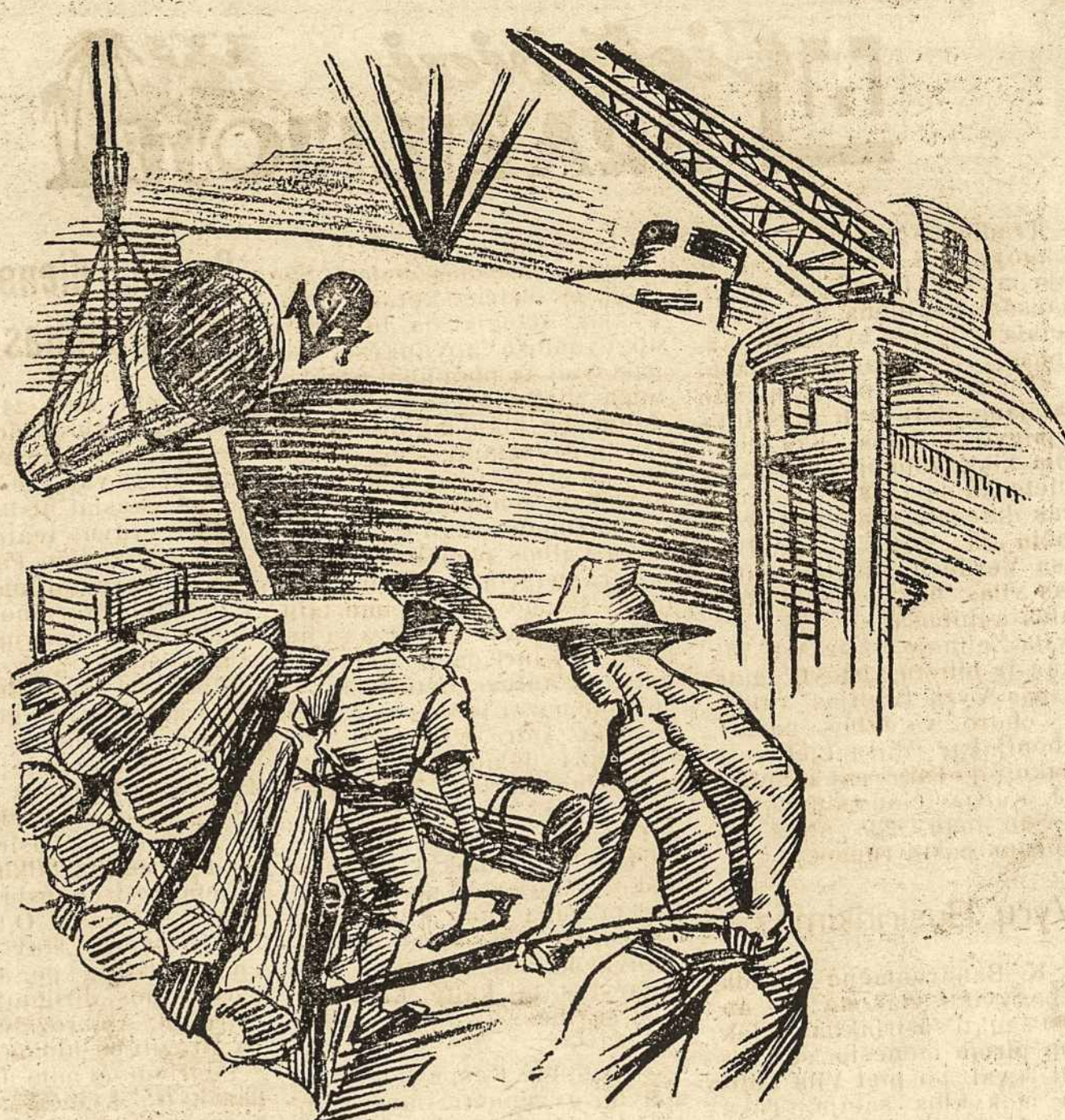
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidinti tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT
Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastácio!
CASA KAROLIS STUOKA
Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė

Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!

įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!

MADEIRAS DO BRASIL
PERES & PRANAS LTDA.
IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO
Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265
Em Minas Gerais:
Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU
Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams. Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS: Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ: Rua Javés 719
São Paulo

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A. GAMINIŲ PLATINTOJAI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S Æ O P A U L O

